

Централізована бібліотечна система для дорослих
м. Миколаєва
Центральна бібліотека ім. М.Кропивницького
Інформаційно-бібліографічний відділ

Україна – шлях до Європи

Довідково - інформаційне видання

Миколаїв
2007

Шановний читачу!

Пропонуємо вашій увазі довідково - інформаційне видання „Україна – шлях до Європи”, яке складено на основі бібліографічних джерел Центральної бібліотеки ім. М.Л.Кропивницького.

Видання присвячено актуальній проблемі нашого часу – інтеграції України в європейський простір та Європейському Союзу в цілому.

Україна задекларувала свій курс на євроінтеграцію, своє прагнення стати членом Європейського Союзу. Мета цього видання донести до громадян інформацію про основні напрями розвитку ЄС, особливості взаємовідносин України з цією організацією.

У довідково-інформаційному виданні „Україна – шлях до Європи” міститься довідкова інформація, інформаційний список літератури і веббібліографія.

Добір матеріалу припинено 15.05.2007 р.

Зміст

Короткі відомості про Європейський Союз	4
Віхи історії Європейського Союзу	4
Країни-члени ЄС	5
Інституції Європейського Союзу	6
Майбутнє розширення ЄС	7
 Україна та Європейський Союз: стан і перспективи розвитку стратегічного партнерства	 16
Україна - ЄС: плідне співробітництво	16
Що у майбутньому: перспективи відносин між Європейським Союзом та Україною	18

Короткі відомості про Європейський Союз

Європейський Союз - союз держав-членів Європейських Спільнот, створений згідно з Договором про Європейський Союз (Маастрихтський Трактат), підписаним в лютому 1992 року і діючим з листопада 1993 р. Сьогодні до складу ЄС входять 27 держав. Його територія нині становить майже половину території США. Загальна чисельність населення перевищила 450 мільйонів. На долю ЄС припадає 30% світового експорту.

Віхи історії ЄС

- 2007** Шосте розширення ЄС (Болгарія, Румунія)
- 2004** П'яте розширення ЄС (Чехія, Естонія, Кіпр, Латвія, Литва, Угорщина, Мальта, Польща, Словенія, Словаччина)
- 2002** Завершений процес запровадження євро
- 1999** Починає діяти економічний та монетарний союз
- 1997** Підписана Амстердамська угода
- 1995** Четверте розширення (Австрія, Швеція, Фінляндія)
- 1992** Підписана Угода про Європейський Союз (Маастрихтська угода)
- 1989** Падіння Берлінської стіни
- 1986** Єдиний Європейський Акт
- 1986** Третє розширення (Іспанія і Португалія)
- 1981** Друге розширення (Греція)
- 1973** Перше розширення Європейського Співтовариства (Великобританія, Данія та Ірландія)
- 1967** Об'єднання трьох співтовариств (Європейське об'єднання вугілля і сталі, Європейське Економічне Співтовариство та Євратом) і створення Європейських співтовариств(ЄС).
- 1957** Німеччиною, Францією, Італією та країнами Бенілюкс утворені Європейське Економічне Співтовариство та Євратом (Римська угода)
- 1951** Створення за Паризьким договором Європейського об'єднання вугілля і сталі (ЄОВС). Творцями ЄОВС стали: Франція, ФРН, Бельгія, Люксембург, Італія, Нідерланди.

Мета ЄС

Створення економічного союзу (спільна зовнішня економічна політика, спільний ринок послуг, матеріальних благ, капіталу і праці), монетарного (валюта ЕКУ, від 1999 року - Євро) і політичного (спільна зовнішня політика) союзів, а також впровадження спільного громадянства.

Країни - члени ЄС

Бельгія, Данія, Франція, Греція, Іспанія, Нідерланди, Ірландія, Люксембург, Німеччина, Португалія, Італія, Великобританія;
від 1995 р. - Австрія, Фінляндія, Швеція;
від 2004 р. - Естонія, Кіпр, Латвія, Литва, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія, Угорщина, Чехія;
від 2007 р. - Болгарія, Румунія.

Основними законодавчими документами Європейського Союзу (ЄС) є Єдиний європейський акт, Договір про Європейський Союз та Договори, що укладають Європейські Співтовариства. В цих документах визначені: мета створення ЄС, інститути цієї організації, їх функції та порядок формування, викладені принципи функціонування ЄС, його компетенції, основні завдання і засади співробітництва.

Інституції Європейського Союзу

Європейський Парламент

Рада Європейського Союзу

Європейська Комісія

Суд Європейського Союзу

Суд Аудиторів

Європейський Центральний Банк

Комітет з економічних та соціальних питань

Комітет регіонів

Європейський Інвестиційний Банк

Європейський Омбудсмен

Агенції Європейського Союзу

Європейський Союз побудований за інституційною системою, яка є винятковою в світі.

Держави-члени ЄС делегують суверенне право на вирішення певних справ незалежним інституціям, які представляють інтереси Союзу в цілому, його країн та його громадян. **Європейська комісія** традиційно опікується інтересами Європейського Союзу в цілому, пильнує за дотриманням договорів та оберігає інтереси Співтовариства. **Рада Європейського Союзу** (Рада міністрів) є головною інституцією, що ухвалює рішення. Вона складається з міністрів держав-членів, відповідальних за ту ділянку політики, яка обговорюється на певному засіданні: зовнішні відносини, сільське господарство, промисловість, транспорт, охорона довкілля. **Європейський Парламент** напряду обирається громадянами. Вибори до Європейського Парламенту проводяться шляхом прямого загального голосування кожні п'ять років. Перші вибори відбулися в 1979 р. Парламент складається з 732 представників народів держав - членів ЄС. У його структурі представлено більше 100 політичних партій і рухів, діє 8 політичних фракцій і груп, 27 постійних комітетів. Демократія та верховенство закону є наріжними каменями структури Європейського Союзу.

"Інституційний трикутник", що утворюється Європейською Комісією, Радою ЄС та Європейським Парламентом доповнюється ще двома інституціями – Судом Європейського Союзу та Судом Аудиторів, а також п'ятьма іншими європейськими органами. На додаток було засновано ще 13 спеціалізованих агенцій, які займаються, зокрема, технічними, науковими та питаннями управління.

Майбутнє розширення ЄС

Хорватія розпочала переговори у жовтні 2005 року. У червні 2006 р. чільники Євросоюзу заявили про прогнозований вступ Хорватії до ЄС 2010 року.

Туреччина є офіційним кандидатом на вступ до ЄС. Європейські амбіції Туреччини сягають 1963 року, коли у Анкарі було укладено відповідну угоду. Офіційно, попередні переговори розпочалися у жовтні 2005-го року. Однак аналітики прогнозують можливий вступ Туреччини у 2015-му році. Туреччина має здійснити деякі необхідні соціальні і економічні реформи. Інша проблема те, що лише 3% території Туреччини належить до Європейського континенту.

Македонія отримала офіційний статус кандидата у грудні 2005 року.

Норвегія, Ісландія і Ліхтенштейн як члени Європейської економічної зони є членами єдиної економічної зони ЄС без набуття членства.

Албанія, Боснія і Герцеговина, Чорногорія і Сербія офіційно визнані потенційними кандидатами.

Бібліографія

1. Агропромислова інтеграція в країнах ЄС // Міжнародний агробізнес: Навч. посібник / Ред. Ю.І.Сіваченко.- К., 2003.- С.136-145.
2. Бадзьо Ю. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти: науково-методичне видання. - К. : Політехніка, 2003. - 195 с.
3. Борко Ю.А. Общий европейский дом: что мы о нём думаем. – М.,1991.- 232 с.
4. Вибори в Європейському Союзі / Ред. Д.С. Ковриженко. - К.: ФАДА, 2006. - 156 с. - (Лабораторія законодавчих ініціатив).
5. Вступ до європейського права: Українське видання у співпраці з Олесем Андрійчуком: Пер. з чеськ. / П. Свобода. - К.: К.І.С., 2006. - 280 с.
6. Вступ до права Європейського Союзу : Навч. посібник / В.Кернз. - К.: Знання, 2002. - 381 с. - (Сер. "Європейське право").
7. Гнідой М. В. Гендерні аспекти європейського права. Досвід законодавства країн Центральної та Східної Європи: стенографічний звіт: Круглий стіл (11 жовтня 2005 року). - К., 2006. - 72 с.
8. Грицяк І. А. Право та інституції Європейського Союзу: Навч. посібник. - 2-ге вид., доп. - К.: К. І. С., 2006. - 300 с.
9. Дженіс М. Європейське право у галузі прав людини: Джерела і практика застосування.- К.: АРТЕК, 1997.- 624 с.
10. Документы Совета Европы // Международные акты о правах человека: Сборник документов. – М., 2000. – С. 536-640.
11. Дэйвис К. Право Европейского Союза: Учебное пособие. - К.: Знання, 2005. - 406 с. – (Європейське право).

12. Журавський В. С. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. - К., 2003. - 195 с.
13. Западноевропейская интеграция // Киреев А. Международная экономика. Ч.1. - М., 1999. - С.379-385.
14. Европейский Союз // Бирюков П.Н. Международное право.- М., 2000.- С.158.
15. Европейский Союз // Мировая экономика / Под ред. А.С. Булатова.- М., 1999. - С.308-314.
16. Европейский Союз // Тодоров И.Я. Международное право и международные отношения: в вопросах и ответах. – Донецк, 1998. – С.55 – 57.
17. Европейский Союз // Топорнин Б.Н. Европейское право. – М., 2001. – С.137 – 203.
18. Европейский Союз в мировом хозяйстве // Ломакин В.К. Мировая экономика. – М., 1999. – С.485-511.
19. Европейское право: Учебник для вузов / Под общ. ред. Л.М. Энтина. – М.: Норма. – 2001. – 720 с.
20. Європейська валютна інтеграція і запровадження єдиної валюти Євро // Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка. – К., 2002. – С.46.
21. Європейське право у галузі прав людини: Джерела і практика застосування / М.Дженіс, Р.Кей, Е.Бредлі. - К. : АртЕк, 1997. - 624 с.
22. Європейський досвід розв'язання міграційних проблем // Римаренко Ю.І. Міжнародне міграційне право: Підручник: Університетський курс. – К.: КНТ, 2007. – С.234 – 260.
23. Європейський Союз // Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. - К., 2005. - С.76-79.
24. Європейський Союз - ЄС // Міжнародні організації: Навч. посібник для вузів / Ред. Ю.Г. Козак, Ред. В.В. Ковалевський. - К., 2003. - С.200-217.
25. Європейський суд з прав людини: Організація. Діяльність. Процес. / Ред. В. В. Лутковська. - К.: Праксис, 2005. - 168 с.
26. Європейські інтеграційні процеси // Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: Підручник для вузів. - К., 2005. - С.107-118.
27. Ильин Ю.Д. Лекции по истории и праву Европейского Союза. – Х.: КОНСУМ, 1998. – 156 с.
28. Инициатива «1992» ЕС // Кругман П.Р. Международная экономика: теория и политика. - М., 1997.- С.612.
29. Интеграционные процессы в Западной Европе // Мировая экономика / Под. Ред. И.П. Николаевой. – 2-изд., перераб. и доп. – М., 2000. – С.422 – 446.
30. Інформаційні джерела про Європейський Союз: Посібник для бібліотекарів. - К. : Квартум, 2005. - 40 с.
31. Конституции государств Европейского Союза / Ред. Л.А.Окуньков. - М.: НОРМА ИНФРА-М, 1999. - 816 с.
32. Копійка В.В. Європейський Союз: Заснування і етапи становлення: Навч. посібник для вузів. - К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2001. - 447 с.

33. Кресін О.В. Конституція об'єднаної Європи. - 4-е вид. випр. і доп. - К.: Юридична думка, 2005. - 113 с.
34. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України. – К., 2004. - 205 с.
35. Мармазов В.Є. Захист прав та майнових інтересів у європейському суді з прав людини: Навч.-практич. посібник / В.Є.Мармазов, П.В.Пушкар; Ред. М.В.Оніщук. - К.:Юридична книга,2001. - 156 с.
36. Мармазов В.Є. Рада Європи: політико-правовий механізм інтеграції: Навч. посібник / В.Є.Мармазов, І.С.Піляєв. - К.: Юридична книга, 2000. - 469 с.
37. Международная интеграция в Европе. Европейский Союз (ЕС) // Международные экономические отношения / Под ред. проф. В.Е. Рыбалкина. – М., 2001. – С.253 – 272.
38. Міжнародна інтеграція в Європі. Європейський союз (ЄС) // Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини. - К., 2006. - С.240-246.
39. Опришко В.Ф. Право Європейського Союзу: Загальна частина: Підручник / В.Ф.Опришко, А.В.Омельченко, А.С.Фастовець. - К.: КНЕУ, 2002. – 460 с.
40. Особенности регулирования внешнеэкономической деятельности в странах ЕС // Макогон Ю.В. Внешнеэкономическая деятельность: организация, управление, прогнозирование. – Донецк, 2004. – С.253 – 254;
41. Посельський В. Конституційний устрій Європейського Союзу: Навч. посібник. - К.: Таксон, 2006. - 276 с. - (Modus vivendi).
42. Початок європейської інтеграції. Створення Ради Європи // Мартиненко А.К. Міжнародні відносини 1945-1975 років: Навч. посібник для вузів. - К., 2007. - С.126-130.
43. Право Європейського Союзу // Міжнародне право / Ред. М.В.Буроменський.- К., 2005. – С.167-189.
44. Право Європейського Союзу: Україна і міжнародне право // Анцелевич Г.О. Міжнародне публічне право. – К., 2005. – С.215 – 230.
45. Регіональна політика Європейського Союзу // Регіональна політика в країнах Європи: Уроки для України / За ред. С. Максименко. - К., 2000. - С.27-38.
46. Региональные и экономические организации стран Западной Европы // Герчикова И.Н. Международные экономические организации: регулирование мирохозяйственных связей и предпринимательской деятельности. – М., 2001. – С.233 –250.
47. Розширення Європейського Союзу: вплив на відносини України з центрально-європейськими сусідами. - К.: К.І.С., 2004. - 360 с.
48. Савельєв Є.В. Європейська інтеграція і маркетинг: Наукові нариси. - Тернопіль: Економічна думка, 2003. - 482 с.
49. Стандарти регулювання ринку цінних паперів у Європейському Співтоваристві // Юлдашев О.Х. Міжнародне приватне право: Академ. Курс. – К., 2004. – С.209 – 217.
50. Страхове регулювання у країнах ЄС // Машина Н.І. Міжнародне страхування: Навч. посібник. - К., 2006. – С.86-95.
51. Тоді Ф. Нарис історії Європейського Союзу / Пер. з англ. М. Марченко. - К.: К. І. С. : АНОД, 2001.

- 136 с.

52. Толстопятенко Г.П. Европейское налоговое право: Сравнительно-правовое исследование. – М.: Норма, 2001. – 329 с.

*****

53. Ангелов И. Перспективы экономического сближения Болгарии с Евросоюзом // Проблемы теории и практики управления. - 2003. - №5. - С.34-40.

54. Андропов В. Модели социальной защиты в странах ЕС // Мировая экономика и международные отношения. - 2005. - №11. - С.70-77.

55. Ауэр Й. Вызовы европейской энергетической политике в связи с расширением ЕС// Проблемы теории и практики управления. - 2002. - №5. - С.13-21.

56. Балян А. Фінансове забезпечення євро регіональної політики // Вісник Національного банку України. - 2005. - №10. - С.58-60.

57. Бараш М. Права ЄС і національне право // Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. - 2002. - №1. - С.56-60.

58. Барский В. Особенности организации и проведения выборов в Европейский парламент // Юридический вестник. - 2004. - №1. - С.112-121.

59. Баштанник В. Регламентация захисту прав людини у системі права ЄС: організаційно-правовий аспект // Право України. - 2006. - №9. - С.56-60.

60. Близнюк В. Проблемы управления рынком труда и занятости населения в контексте социальной политики Европейского Союза // Украина: аспекты труда. - 2002. - №7. - С.3-6.

61. Борко Ю.А. Европейский союз: Расширение состоялось. Что дальше // Актуальные проблемы Европы. - 2005. - №4. - С.8-53.

62. Борко Ю. Расширение и углубление европейской интеграции // Мировая экономика и международные отношения. - 2004. - №7. - С.15-29.

63. Ботобаева Г. Экономические инструменты экологической политики в практике Европейского союза // Общество и экономика. - 2004. - №7/8. - С.339-343.

64. Бройсс Ф. Макроэкономические последствия расширения ЕС для его старых и новых членов // Проблемы теории и практики управления. - 2003. - №5. - С.28-33.

65. Вишняков О. Режим генералізованих тарифних преференцій ЄС // Право України. - 2006. - №10. - С.37-42.

66. Войке В. Выборы в Европейский парламент // Актуальные проблемы Европы. - 2005. - №4. - С. 141-162.

67. Вонсович О. Політика безпеки і оборони ЄС: ретроспектива і перспектива // Політика і час. - 2007. - №4. - С.41-43.

68. Воронов К. Пятое расширение ЕС: судьбоносный выбор // Мировая экономика и международные отношения. - 2002. - №9. - С.59-69.

69. Гавриков Д. Европейский союз как территория противоречий // Мировая экономика и международные отношения. - 2004. - №12. - С.88-95.

70. Галан Н. І. Державна підтримка малих та середніх підприємств в Європейському союзі // Фінанси України. - 2005. - №5. - С.147-154.
71. Галмаи П. Трансформация аграрной политики Европейского Союза // Економіка АПК. - 2006. - №5. - С.151-154.
72. Гончарова Н. В. Напрями розвитку інтеграційних процесів у сфері фінансової підтримки малого підприємництва // Фінанси України. - 2003. - №7. - С.75-83.
73. Грамацькі Г. Політика просторового розвитку в Європейському Союзі: європейські, національні і регіональні виміри // Регіональна економіка. - 2003. - №4. - С.146-154.
74. Грицяк І. Європейське управління в Договорі про запровадження Конституції для Європи // Право України. - 2005. - №4. - С.118-123.
75. Грובהва В. Щодо правового статусу Європейського парламенту // Підприємництво, господарство і право. - 2005. - №4. - С.95-98.
76. Громогласова Е. Признаки нового этапа в институциональной эволюции ЕС: (Открытый метод координации) // Мировая экономика и международные отношения. - 2005. - №9. - С.55-66.
77. Демиденко Л. М. Мито і митна політика в умовах глобалізації // Фінанси України. - 2004. - №1. - С.63-69.
78. Дем'яненко С. Спільна аграрна політика ЄС: суть, тенденції та значення для України // Економіка України. - 2003. - №3. - С.80-86.
79. Дзяд О. В. Фінансові аспекти інноваційної політики ЄС // Фінанси України. - 2005. - №5. - С.140-146.
80. Довгорул Л. Про організацію, що контролює фінансову діяльність Європейського Союзу // Економіка. Фінанси. Право. - 2003. - №10. - С.34-35.
81. Злоказова Н. Расширение ЕС: за и против с позиции его членов // Мировая экономика и международные отношения. - 2004. - №1. - С.62-69.
82. Запара М. Лаекенська Декларація як дзеркало європейських реформ // Євробюлетень. - 2002. - № 1/2. - С.8-9.
83. Зубілевич С. Нові вимоги до аудиту в ЄС // Бухгалтерський облік і аудит. - 2004. - №7. - С.55-60.
84. Зубілевич С. Перспективи розвитку аудиту // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - №8/9. - С. 101-109.
85. Івченко В. Парламент, який не має аналогів у світі: [Європарламент] // Євробюлетень. - 2004. - №1. - С.18-19.
86. Иноземцев В. Возвращение Европы. В авангарде прогресса: социальная политика в ЕС // Мировая экономика и международные отношения. - 2002. - №2. - С.3-14.
87. Іолкін Я. Оманливі товарні знаки за законодавством Європейського Союзу // Право України. - 2003. - №12. - С.115-117.
88. Капля О. Боротьба із злочинністю - одне з основних завдань Європейського Союзу // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - №2. - С.135-138.

89. Касьянова С. Управление помощью Европейского Союза: опыт Польши в программе PHARE // Персонал. - 2004. - №6. - С.16-23.
90. Кашпір Р. Фінансово-економічні передумови і окремі проблеми монетарної інтеграції нових членів ЄС // Економіка України. - 2004. - №1. - С.64-69.
91. Кіндратець О. Міжцивілізаційні конфлікти в Європейському Союзі та шляхи їх врегулювання // Політика і час. - 2006. - №6. - С.14-21. - Бібліогр.: С.21.
92. Кобута І. В. Особливості аграрної політики Європейського Союзу на зерновому ринку // Економіка АПК. - 2006. - №5. - С.110-117.
93. Коваль А. Л. Якість питної води за нормами ЄС та України // Ринок інсталяцій. - 2003. - №11. - С. 6-7.
94. Коваль В. Створення конституції Європейського Союзу: pro et contra // Право України. - 2003. - №2. - С.145-147.
95. Ковальова О. Зближення законодавства Європейського Союзу з правовими системами держав - кандидатів на вступ до ЄС // Право України. - 2003. - №9. - С.138-142.
96. Ковальова О. Політико-правові і процедурні питання вступу до Європейського Союзу // Право України. - 2003. - №4. - С.119-123.
97. Кондратенко Ю. Право Європейського Союзу - особлива модель регулювання міждержавних відносин // Право України. - 2005. - №7. - С.130-134.
98. Кондрашов А. Европейский Союз принял новых членов. Брак по расчету // Эхо планеты. - 2004. - №18/19. - С.6-11.
99. Кондрашов А. Евросоюз: в новый год с "уценкой" и "недоимкой" // Эхо планеты. - 2004. - №1/2. - С.20-22.
100. Корсак К. Наука й освіта на теренах об'єднаної Європи // Науковий світ. - 2003. - №11. - С.6-7.
101. Костюченко В. Гармонізація національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Сьомої Директиви ЄС щодо сфери застосування та подання консолідованих фінансових звітів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - №4. - С.17-24.
102. Краснікова Н. О. Формування системи протекціонізму в умовах лібералізації економіки на прикладі ЄС // Фінанси України. - 2005. - №5. - С.130-139.
103. Красношопка С. Середземноморський вимір у політиці ЄС // Політика і час. - 2003. - №3. - С.53-60.
104. Кузнецов О. Глухий кут євроінтеграції // Банківська справа. - 2003. - №2. - С.14-21.
105. Лингардт Ж. Промышленность высоких технологий в Европейском Союзе // Экономист. - 2004. - №8. - С.3-13.
106. Міндрова З. М. Нова європейська валюта // Фінанси України. - 2003. - №10. - С.126-129.
107. Могильний О. М. Спільна аграрна політика Європейського Союзу щодо сталого сільського розвитку: уроки для України // Економіка АПК. - 2004. - №7. - С.3-12.
108. Муравйов В. Засоби впливу права Європейського союзу на внутрішні правопорядки третіх країн // Підприємництво, господарство і право. - 2002. - №6. - С.74.

109. Муравйов В. Особливий характер правової системи Європейського Союзу// Підприємництво, господарство і право. - 2002. - №8. - С.86-89.
110. Набок Р. Фондові ринки у країнах - нових членах ЄС: становлення і перспективи // Вісник Національного банку України. - 2005. - №7. - С.29-33.
111. Новиков О.Н. "Дефицит демократии" в ЕС: основные направления критического анализа проблемы // Актуальные проблемы Европы. - 2005. - №4. - С.79-104.
112. Нонко А. Податкове регулювання в Європейському Союзі: співвідношення наднаціонального та національного рівнів // Право України. - 2005. - №4. - С.110-115.
113. Олексич Р. Як Економічне Співробітництво перетворилося на Союз // Євробюлетень. - 2004. - №9. - С.16-17.
114. Орлик В. В. Хто господар у "європейському домі"? Вплив франко-німецьких ініціатив на процеси євроінтеграції // Політика і час. - 2004. - №7/8. - С.123-128.
115. Павленко А. Перспективи формування військової політики ЄС // Народна армія. - 2006. - 29 березня. - С.5.
116. Паламарчук В. Взаємодія напівдемократій і усталених демократій - можливе майбутнє Європи // Віче. - 2003. - №2. - С.55-58.
117. Перга Т. Лісабонський і Гетеборзький шляхи. Стратегії сталого розвитку Євросоюзу доведеться переглядати? // Політика і час. - 2006. - №3. - С.26-32.
118. Петров Р. Поняття "a sonis communautaire" у праві Європейського Союзу // Право України. - 2003. - №9. - С.142-147.
119. Пищик В. Антиінфляційна політика в Євросоюзі: особливості, проблеми і перспективи // Вопросы экономики. - 2002. - №12. - С.51-67.
120. Пищик В. Европейская конституция и ее роль в валютной интеграции // Мировая экономика и международные отношения. - 2005. - №1. - С.66-74.
121. Погорельская С. Конституция versus демократия?: (Некоторые аспекты "Конституции" Евросоюза) // Мировая экономика и международные отношения. - 2005. - №7. - С.54-63.
122. Приходько В. Спільна торговельна політика країн - членів ЄС // Економіка України. - 2002. - №10. - С.84-88.
123. Пухлій В. Розширення ЄС: наслідки для України // Політика і час. - 2004. - №2. - С.21-24.
124. Проблемы стран ЕС // Коринф. - 2003. - №1 (январь). - С.15-16.
125. Рачанский В. Особенности экономики стран Еврзоны // Фондовый рынок. - 2002. - №7. - С.21.
126. Роберт Р. Европейский конституционный договор, Европа регионов и местные территориальные объединения // Актуальные проблемы Европы. - 2005. - №4. - С.123-140.
127. Рожнятовська О. А. Ми йдемо в європейський дім. До Дня Європи // Календар знаменних і пам'ятних дат. - 2006. - №2. - С.62-69. - Бібліогр.: С.67-69.
128. Сохань Л. У пошуках соціально-історичного сенсу глобалізації // Віче. - 2003. - №4. - С.76-77.

129. Столяров Г. Європейський союз, учора, сьогодні, завтра // Географія та основи економіки в школі. - 2003. - №1. - С.46-47.
130. Стрельцова О. Становлення та розвиток принципу основних прав людини як джерела права Європейського Союзу // Право України. - 2003. - №11. - С.158-161.
131. Терешко С. Рік минулий для Європейського Союзу: підсумки та оцінки // Політика і час. - 2006. - №2. - С.8-16.
132. Терещенко О.О. Гармонізація державної політики фінансової підтримки підприємств із законодавством Європейського Союзу // Фінанси України. - 2004. - №10. - С.108-116.
133. Тэвдой-Бурмули А. Расширение ЕС и эволюция этнополитической ситуации в Европе // Мировая экономика и международные отношения. - 2005. - №10. - С.33-44.
134. Уткин С. Основные инструменты общей внешней политики и политики безопасности ЕС // Мировая экономика и международные отношения. - 2005. - №11. - С.44-54.
135. Федоренко Г. Загальнотеоретичні проблеми функціонування держави в умовах регіоналізації // Право України. - 2004. - №11. - С.129-131. - Библиогр.: С.131.
136. Федосова Г. Практика и особенности применения налога на добавленную стоимость в международной торговле: Европейский Союз // Финансовая консультация. - 2002. - №19. - С.4-9.
137. Фомін С. Європейський дім: труднощі розширення // Політика і час. - 2006. - №7/8. - С.21-26.
138. Ханін М. Судорожная политика Европейского Союза // Морской флот. - 2004. - №4. - С.5-7.
139. Хомра О. Ринок праці Європейського Союзу // Географія та основи економіки в школі. - 2004. - №5. - С.43-47.
140. Храбан І. Европейская оборонительная политика после иракского кризиса // Персонал. - 2004. - №12. - С.15-19.
141. Храбан І. Нормативно-правова основа європейської концепції Спільної зовнішньої політики та політики безпеки // Право України. - 2003. - №11. - С.147-150.
142. Черешнюк В. Регулювання в праві Євросоюзу вільного руху робочої сили // Право України. - 2004. - №12. - С.112-115.
143. Чужиков В. Розширений Європейський Союз // Географія та основи економіки в школі. - 2004. - №5. - С.40-42.
144. Чужиков В. Розширений ЄС у цифрах і фактах // Географія та основи економіки в школі. - 2005. - №1. - С.46-49.
145. Чужиков В. Соціальні наслідки європейського монетаризму // Україна: аспекти праці. - 2006. - №4. - С.41-46.
146. Чужиков В. Трансформаційні зміни в промисловій структурі Європейського Союзу // Економіка України. - 2006. - №6. - С.85-93.
147. Шишкова Н. Хартія основних прав Європейського Союзу і проблеми її конституційного розвитку // Юридичний журнал. - 2004. - №11. - С.67-70.
148. Шпек Р. Путь в ЕС одолеет лишь идущий // Зеркало недели. - 2003. - 22 марта. - С.2.

149. Шелюбская Н. Новые направления инновационной политики ЕС // Проблемы теории и практики управления. - 2003. - №4. - С.63-68.
150. Этапы расширения ЕС // Коринф. - 2003. - №8. - С.9-10.
151. Юрлова Н. Окремі наслідки вступу до ЄС нових європейських держав // Україна: аспекти праці. - 2006. - №5. - С.41-45.
152. Яворський Я. Конкуренційне законодавство Європейського Союзу // Право України. - 2004. - №1. - С.50-52.
153. Яковюк І. Історичні передумови і основні етапи європейської інтеграції // Вісник академії правових наук України. - 2003. - №4. - С.82-92.

Вебібліографія

<http://europa.eu/> - (сайт представлений мовами країн-членів ЄС)
Портал Європейського Союзу

europa.dovidka.com.ua/ee.html#European_Union - (укр.)
Глосарій термінів Європейського Союзу

<http://uz.gov.ua/ci/org/ec/agr920207.html> - (укр.)
Сторінка “Договір про Європейський союз” на сайті “Українські залізниці”

<http://ec.europa.eu/euro/entry.html> - (на мовах 12 країн-членів ЄС)
Євро - грошова одиниця 12 країн-членів ЄС. Все, що необхідно знати про євро

<http://ec.europa.eu/citizensrights/> - (англ. версія)
Розділ “Офіс офіційних публікацій ЄС” на сайті “Європейська комісія”.

http://www.europarl.europa.eu/home/default_en.htm - (на мовах 22 країн-членів ЄС)
Сайт “Європейський парламент”

http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.ASP?lang=en - (англ. версія)
Сайт “Рада Європейського Союзу”

http://ec.europa.eu/index_en.htm - (на мовах 16 країн-членів ЄС)
Сайт “Європейська Комісія”

<http://curia.europa.eu/en/index.htm> - (на мовах 22 країн-членів ЄС)
Сайт “Європейський Суд Юстиції”

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/default.htm> - (на мовах 22 країн-членів ЄС)
Сайт “Європейський Омбудсмен”

http://www.medialaw.ru/laws/other_laws/european/index.htm - (рос.; англ.)
Сторінка “Документи Європейського Співтовариства про ЗМІ” на сайті “Право і засоби масової інформації”

<http://www.rian.ru/spravka/20070325/62576736.html> - (рос.; англ. версії)
Довідка “Європейський Союз. Історія становлення” на сайті “Російська інформаційна агенція “Новини”

Україна та Європейський Союз: стан і перспективи розвитку стратегічного партнерства

Відносини між Україною та Європейським Союзом були започатковані в грудні 1991 року, коли Міністр закордонних справ Нідерландів, як головуючої в ЄС, у своєму листі від імені Євросоюзу офіційно визнав незалежність України.

Правовою основою відносин між Україною та ЄС є Угода про партнерство та співробітництво від 16 червня 1994 р. (набула чинності 1 березня 1998 р.), яка започаткувала співробітництво з широкого кола політичних, торговельно-економічних та гуманітарних питань. На сьогодні в рамках Угоди про партнерство та співробітництво визначено 7 пріоритетів співпраці між Україною та ЄС: енергетика, торгівля та інвестиції, юстиція та внутрішні справи, наближення законодавства України до законодавства Євросоюзу, охорона навколишнього середовища, транспортна сфера, транскордонне співробітництво, співпраця у сфері науки, технологій та космосу.

Основним інструментом реалізації Європейської політики сусідства щодо України є двосторонній План дій Україна – ЄС, підписаний 21.02.2005 р., який передбачає розширення та поглиблення співробітництва між Україною та Євросоюзом у пріоритетних сферах.

Партнерський діалог Україна - ЄС розвивається під час проведення щорічних засідань Самміту Україна - ЄС за участю Президента України; Ради з питань співробітництва за участю Прем'єр-міністра України; Комітету з питань співробітництва; Комітету парламентського співробітництва; регулярних консультацій Україна - Трійка ЄС, постійних експертних консультацій. Між Україною та ЄС щорічно відбувається понад 80 офіційних зустрічей та консультацій на високому і експертному рівнях.

Євроінтеграція є головним та незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України. Президент України у Посланні до Верховної Ради України у червні 2002 року визначив європейську інтеграцію стрижнем стратегії економічного та соціального розвитку України на наступне десятиріччя.

Нинішній розвиток політичного діалогу між Україною та ЄС базується на впровадженні Україною Стратегії інтеграції до ЄС, виконанні сторонами Угоди про партнерство та співробітництво та опрацюванні Плану дій в рамках Європейської політики сусідства.

Україна - ЄС: плідне співробітництво

Угода про партнерство та співробітництво між Україною, з одного боку, та Європейськими Співтовариствами та їх країнами-членами, з іншого, була підписана у Люксембурзі 14 липня 1994 року і набула чинності у березні 1998 року.

Основними цілями Угоди про партнерство та співробітництво є розвиток тісних політичних стосунків між Україною та ЄС шляхом постійного діалогу з політичних питань, сприяння розвитку торгівлі та інвестицій, забезпечення підґрунтя для взаємовигідного економічного, соціального, фінансового, громадського, науково-технологічного та

культурного співробітництва, а також підтримки зусиль України щодо зміцнення демократії, розвитку її економіки та завершення переходу до ринкової економіки.

Залишаючись поза межами Євросоюзу, Україна успішно асоціюється з процесом здійснення спільної європейської політики безпеки та оборони (СПБО). Наша держава бере участь у Поліцейських місіях ЄС в Боснії і Герцеговині та Республіці Македонія.

Зміцненню правової основи цієї співпраці слугуватиме укладення Угоди про участь України в операціях Європейського Союзу з врегулювання кризових ситуацій, а також про безпекові процедури обміну інформацією, яке очікується ближчим часом.

ЄС визнає також важливу роль України у забезпеченні безпеки і стабільності на континенті, а також її високий промислово-технологічний потенціал у військовій сфері, що підтверджується практикою запрошення нашої держави до проведення військових навчань за участю підрозділів ЄС.

Динамічно розвивається торговельно-економічне співробітництво між Україною та Європейським Союзом. З року в рік стабільно зростає двосторонній зовнішньоторговельний оборот та прямі іноземні інвестиції з країн ЄС в українську економіку. На сьогодні ЄС є найбільшим зовнішньоторговельним партнером України у світі (на 27 країн-членів ЄС припадає 33% зовнішньоторговельного обороту України).

Україна та ЄС активно співпрацюють у рамках Робочої групи з питань розгляду заявки України на вступ до СОТ. ЄС на постійній основі підтримує Україну як у багатосторонньому, так і двосторонньому переговорному процесі у рамках СОТ. Після підписання у 2003 р. Двостороннього протоколу щодо доступу до ринків товарів та послуг в рамках СОТ сторони розпочали роботу над розробленням та узгодженням проекту Звіту Робочої групи.

Україна активно взаємодіє з ЄС у сфері боротьби з нелегальною міграцією, реадмісії, боротьби з організованою злочинністю і тероризмом, здійснює активне реформування прикордонного менеджменту, міграційно-візової політики та відповідної правової бази.

В контексті розширення ЄС Україна прагне не допустити появи нових розподільчих ліній в Європі та виступає за забезпечення недискримінаційного порядку в'їзду до країн-членів ЄС своїх громадян. Робота на цьому напрямі, зокрема, передбачає: перспективне запровадження довгострокових багаторазових віз для громадян України, які на постійній основі беруть участь у економічних, культурних, спортивних, наукових і навчальних обмінах з ЄС; полегшення порядку перетину кордону для громадян України, що мешкають в прикордонних з ЄС районах, а в довгостроковій перспективі - спрощення візового режиму ЄС для всіх категорій українських громадян.

В останні роки помітно активізувалося співробітництво України та ЄС в галузі енергетики, в тому числі ядерної, сільського господарства та охорони навколишнього середовища. Поступово зростає політична та фінансова допомога Україні з боку ЄС у вирішенні наболілих проблем в енергетичному секторі та подоланні наслідків аварії на Чорнобильській станції.

За підтримки ЄС здійснюється також реформування системи управління газотранспортною системою України, проведення технічного аудиту нафтотерміналу "Південний" та техніко-економічного обґрунтування для проекту транспортування каспійської нафти нафтопроводом Одеса - Броди - Гданськ, підтримується розвиток альтернативної енергетики в Україні, модернізація вугільної промисловості тощо.

Європейський Союз є найбільшим донором України. Починаючи з 1991 року, загальний обсяг допомоги, наданої Україні з боку ЄС в рамках програми TACIS, макрофінансової та гуманітарної допомоги, складає понад 1 млрд. євро.

Своє головне завдання Україна на сьогоднішньому етапі вбачає в утвердженні європейських цінностей і стандартів в політиці, економіці, соціальній сфері. У цьому - запорука суспільної стабільності і сталого розвитку нашої держави.

Що у майбутньому: перспективи відносин між Європейським Союзом та Україною

Можливості для майбутнього зміцнення двосторонніх відносин є значними, беручи до уваги розвиток двосторонніх відносин у 2003 році. Ухвалення 11 березня 2003 року Послання Європейської Комісії “Ширша Європа - сусідство” окреслює нові рамки відносин на наступне десятиріччя з Україною, Росією, Молдовою, Беларуссю та Середземноморськими країнами, які зараз не мають перспектив членства, але скоро будуть мати спільний кордон з Європейським Союзом. ЄС продовжує вважати повну реалізацію Угоди про партнерство та співробітництво найпершим завданням. Також важливим є поліпшення співробітництва щодо безпеки, це стосується як тероризму, так і організованої злочинності.

Наступний прогрес очікується щодо переговорів про вступ України до СОТ, з фокусом на адаптацію законодавства у відповідності до багатостороннього режиму “правил” СОТ. В енергетичному секторі закінчення модернізації ядерних реакторів “К2R4” буде проведено в рамках норм найвищої безпеки, триватимуть подальші обговорення щодо транзиту газу.

Перспективним напрямом співробітництва України та ЄС є сфера космічних досліджень. Враховуючи той факт, що Україна належить до вісімки держав, які мають значний космічний технічний та технологічний потенціал, 2 вересня 2004 року Європейська Комісія звернулася до Ради Міністрів ЄС з пропозицією розпочати переговори з Україною щодо угоди про співпрацю у створенні Глобальної навігаційної системи (GNSS). Передбачається, що така співпраця буде розвиватися в галузі промисловості, науково-дослідницькій роботі, зокрема, в питаннях стандартизації, в контролі сумісності регіональних систем тощо.

Бібліографія

1. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р. №1629 // Офіційний вісник України. – 2004. - №15.- С.30-37.
2. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом: Закон України від 20 грудня 2006 року №499 // Офіційний вісник України. – 2007. - №1.- С.34-37.
3. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11 червня 1998 р. №615 // <http://www.ukraine-u.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/1999.htm>
4. Про Національний центр з питань євроатлантичної інтеграції України: Указ Президента України від 28 лютого 2006 року № 157 // Офіційний вісник України. - 2006. - №9. - С.41-43.
5. Про Програму інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 14 вересня 2000 року №1072 // Офіційний вісник України. – 2000. - №39. - С.2.
6. Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. №1365 // Офіційний вісник України. – 2004. - №42. - С.35-41.
7. Про затвердження Угоди між Кабінетом Міністрів України та Європейським Співтовариством з атомної енергії про співробітництво у сфері мирного використання ядерної енергії: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 січня 2006 року № 59 // Офіційний вісник України. - 2006. - №5. -

C.46.

8. Меморандум між Україною та європейським Союзом про порозуміння щодо співробітництва в енергетичній галузі: від 01.12.2005 // Офіційний вісник України. – 2006. - №13. - С.453-458.
9. План дій Україна – Європейський Союз. Європейська політика сусідства: Додаток 3 // Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств: Навч. посібник. - К., 2006. – С.239-274.
10. План дій Україна - Європейський Союз. Європейська політика сусідства: від 21 лютого 2005 р. // Міжнародні стратегії економічного розвитку / За ред. Ю.Г. Козака. - К., 2005. - С.126-145.
11. Спільна стратегія ЄС щодо України // http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=32833&cat_id=32235&ctime=1148388114637
12. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво: від 04.07.2002 // Офіційний вісник України. – 2004. - №4. - С.672-679.

*****

13. Актуальні проблеми реалізації Україною стратегічного курсу на європейську і євроатлантичну інтеграцію: громадська думка та експертні оцінки: Науково-інформаційний збірник. - К.: Євроатлантикінформ, 2005. - 254 с. - (Дослідження і розробки у сфері євроатлантичної інтеграції України. Вип.12).
14. Бадзьо Ю. Український вибір. - К.: Смолоскип, 2004. - 56 с.
15. Голуб Н.В. Україна та міжнародні організації. – К.: Кондор, 2003. – 182 с.
16. Державне управління науково-технічними та економічними процесами реалізації Україною стратегічного курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію: Науково-інформаційний збірник / Ред. В. П. Горбулін. - К.: Євроатлантикінформ, 2006. - 272 с. - (Дослідження і розробки у сфері євроатлантичної інтеграції України; Вип.25).
17. Європейська політика сусідства // Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. посібник / За ред. Ю.Г.Козак.. - К., 2005.- С.320-349.
18. Європейський вектор зовнішньоекономічної діяльності: резерви співробітництва як фактор перспективної інтеграційної моделі // Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. - К., 2003. - С.678-703.
19. Законотворчість: Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним та європейським правом: Вип.4. - К., 2005. - 198 с.- (Бібліотека української школи законотворчості).
20. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: Навч. посібник / В.А. Ліпкан, Ю.Є. Максименко, В.М. Желіховський. - К.: КНТ, 2006. - 280 с. - (Національна і міжнародна безпека).
21. Ліпкан В.А. Національна безпека і національні інтереси України. - К. : КНТ, 2006. - 67 с. - (Національна і міжнародна безпека)
22. Про взаємовідносини та співробітництво України з Європейським Союзом. 20 листопада 2002 р. Парламентські слухання: Експрес-інформація. - К.: ЦТІ "Енергетика та електрифікація", 2003. - 253 с.
23. Проблеми економічної інтеграції України в ЄС і приєднання до ГАТТ/ СОТ // Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. - К., 2002. - С.375-379.
24. Процес інтеграції України в ЄС // Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник.- К., 2002. - С.375-379.

25. Розширення Європейського Союзу: вплив на відносини України з центрально-європейськими сусідами. - К. : К.І.С., 2004. - 360 с.
26. Співробітництво між Україною та Європейським Союзом // Абетка української політики 2001-2002 : Довідник. Вип. 5 / Ред. М. Томенко. - К., 2002. - С.254-259.
27. Співробітництво між Україною та Європейським Союзом // Абетка української політики 2002-2003: Довідник. Вип. 6 / Ред. М. Томенко. - К., 2003. - С.248-251.
28. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу // Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. посібник / За ред. Ю.Г.Козак. - К., 2005. - С.310-319.
29. Україна в контексті сучасних геополітичних реалій. Співробітництво з міжнародними організаціями // Сучасна українська геополітика. - К., 2003. - С.67-97.
30. Україна стає ближчою до Європейського Союзу: Європейська весна. Всеукраїнський інформаційний тур. - К., 2004. - 12 с.
31. Україна – ЄС: стан і перспективи розвитку стратегічного партнерства // Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки. 2006. - К., 2006. - С.463-478.
32. Україна - шлях до Європи: Примірні тематика семінарів працівників районних і міських бібліотек. Вип.3. - К.: Національна парламентська бібліотека України, 2006. - 48 с.
- *****
33. Баронін А. Вплив юридичного врегулювання кордонів Євросоюзом в політичному процесі інтеграції України // Право України. - 2003. - №2. - С.142-145.
34. Белінська Ю. Лютневий візит трійки міністрів закордонних справ ЄС до України: Формальність чи закладення сутнісних підвалин майбутніх відносин Україна – ЄС // Політика і час. - 2007. - №3. - С. 21-23.
35. Бобицкий Н. Украина - ЕС: на пути к новому соглашению // Зеркало недели. - 2006. - 14 января. - С.5.
36. Богатырева Р. Национальный прагматизм или Эссе о будущем Украины // Зеркало недели. - 2007. - 27 янв.-2 фев. - С.4.
37. Будкін В. В умовах "ширшої Європи": Україна - ЄС: складні підсумки і можливі перспективи // Політика і час. - 2004. - №1. - С.7-16.
38. Бутейко А. Стан та перспективи реалізації стратегічного курсу держави на європейську та євроатлантичну інтеграцію // Євроатлантикінформ. - 2005. - №6. - С.6-10.
39. Виконання плану дій Україна - ЄС: громадський моніторинг // Політика і час. - 2007. - №4. - С.10-13.
40. Вишняков А. Договорный режим торговли между Украиной и ЕС и внутреннее законодательство Украины: вопросы оценки коллизий // Підприємництво, господарство і право. - 2005. - №5. - С.48-51.
41. Вишняков О. Європейський Союз: дискримінаційний режим у торгівлі з Україною // Право України. - 2005. - №9. - С.128-131.
42. Власов В.І. Проблеми вступу України до Європейського Союзу // Економіка АПК. - 2005. - №2. - С.132-137.

43. Вступ України до Світової організації торгівлі та розширення Європейського Союзу: наслідки для банківської системи // Вісник Національного банку України. - 2003. - №10. - С.48-53.
44. Геєць В. У трьох соснах не заблукати: [Глобальні сценарії розвитку світогосподарської системи] // Політика і час. - 2005. - №7. - С.77-80.
45. Герасим М.П. Агропромислова інтеграція в АПК України в контексті її підготовки до вступу в ЄС // Регіональна економіка. - 2006. - №2. - С.217-225.
46. Голов С. Гармонізація фінансової звітності відповідно до плану "Україна - ЄС" // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - №4. - С.7-16.
47. Горобцов В. Шляхи вдосконалення системи інформування населення щодо реалізації курсу України на європейську та євроатлантичну інтеграцію // Євроатлантикінформ. - 2005. - №6. - С.10-12.
48. Горська О.В. Проблеми АПК України в контексті європейської інтеграції // Економіка АПК. - 2003. - №1. - С.132-135.
49. Гош О. Суперечливість зовнішньоекономічних відносин України // Економіка України. - 2006. - №11. - С.77-88.
50. Губський Б. Європейський вектор інтеграційної політики України // Економіка України. - 2003. - №5. - С.19-27.
51. Дзюбій О. Правові та інституційні засади співробітництва України і ЄС у сфері юстиції внутрішніх справ // Право України. - 2006. - №1. - С.136-139.
52. Диніс О.Й. Проблеми європейської інтеграції України // Грані. - 2005. - №6. - С.129-130.
53. Драч М. Нова політика ЄС щодо України // Літературна Україна. - 2003. - 22-28 березня - С.25.
54. Жаліло Я. Європейська інтеграція України та формування основ інноваційної моделі розвитку // Вісник Національного банку України. - 2003. - №10. - С.22-23.
55. Ильичев Р. Есть контакт!: Расширение ЕС и Украина // Бизнес. - 2003. - №52 (22 декабря). - С.30-36.
56. Іващенко А. Якісна та кількісна оцінка готовності України до вступу в ЄС та НАТО // Євроатлантикінформ. - 2005. - №6. - С.56-57.
57. Капіца Ю. Напрями адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. - 2005. - №1. - С.66-70.
58. Кисільова Т. Державні соціальні стандарти України: стан і перспективи // Юридичний вісник України. - 2006. - 3-9 червня. - С.8.
59. Кіндратець О. Такий далекий і важкий шлях до Європи: [Інтеграція України до Європи] // Політика і час. - 2004. - №4. - С.63-70.
60. Кіш Є.Б. За програмою сусідства: Транскордонне співробітництво України після східного розширення ЄС // Політика і час. - 2004. - №12. - С.27-34.
61. Клян Ф. Актуальні питання гармонізації українського митного законодавства із законодавством ЄС // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - №1. - С.46-50.
62. Коваленко А. Украина: Тупик в конце евротоннеля // Зеркало недели. - 2002. - 12-18 января. - С.5.

63. Ковальський В. Євроінтеграція - це нова якість життя // Юридичний вісник України. - 2007. - 31 березня - 6 квітня. - С.1, 3.
64. Комов А. Україна - Європейські держави: минуле і сучасне // Історія України. - 2006. - №16 (квітень). - С.19-23.
65. Коновалов Д. Сімейний кодекс України - шлях до Європи // Юридичний журнал. - 2004. - №7. - С. 42-45.
66. Корендович В. Методика визначення кількісних оцінок і комплексного критерію готовності України до вступу в НАТО і ЄС // Євроатлантикінформ. - 2006. - №4. - С.65-67.
67. Корсунський С. Енергетична політика України: європейський вибір // Політика і час. - 2006. - №11. - С.11-13.
68. Костюченко В. Огляд іпотеки. Україна та ЄС // Вісник Національного банку України. - 2005. - №5. - С.40-44.
69. Кравчук І. Контроль правотворчого процесу з метою адаптації права України до права ЄС // Право України. - 2005. - №4. - С.75-77.
70. Краснова М. Екологічна відповідальність за шкоду, заподіяну навколишньому природному середовищу, у контексті адаптації законодавства України до законодавства ЄС // Право України. - 2007. - №3. - С.146-151.
71. Кузнецов О. Глухий кут євроінтеграції // Банківська справа. - 2003. - №2. - С.14-21.
72. Куровська І. Проблеми процесу гармонізації законодавства України із законодавством Європейського Союзу // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - №9. - С.110-113.
73. Кухарская Н. Украина и Европейский союз // Мировая экономика и международные отношения. - 2005. - №1. - С.100-106.
74. Лукашова В. Європейські принципи управління в системі місцевого самоврядування: організаційно-правовий аспект // Право України. - 2006. - №8. - С.123-126.
75. Манжола В. Квадратура інтеграційного кола: (Актуальні проблеми європейської політики України) // Політика і час. - 2007. - №4. - С.14-18.
76. Марчак В. Цена Европы: Процесс вступления Украины в Евросоюз потребует капиталовложений более 100 млрд. долларов в проекты, связанные с обновлением основных производственных фондов и социальной сферы // Украинская инвестиционная газета. - 2006. - №39 (2-8 октября). - С.6.
77. Мерзляк А. Іноземні інвестиції в контексті інтеграції України до ЄС // Економіка України. - 2003. - №7. - С.84-89.
78. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес // Освіта. - 2004. - 25 серпня - 1 вересня. - С.12-17.
79. Молчанова Е. Враховуючи регіональні пріоритети: [Співробітництво України з Європейським Союзом] // Політика і час. - 2006. - №3. - С. 57-62.
80. Палій О. Європейська система безпеки не буває без НАТО // Політика і час. - 2007. - №2. - С.37-39.
81. Притикина О.Л. Інноваційна політика України та інтеграція до ЄС // Фінанси України. - 2005. - №5. - С.36-43.

82. Прокопович Н. Чим є для нас європейська інтеграція? // Голос України. - 2006. - 26 грудня. - С.5.
83. "Прочинити двері, залишаючи їх зачиненими": [Співробітництво України з Європейським Союзом] // Політика і час. - 2007. - №2. - С.6-8.
84. Рябкова Д. Интеграция в ритме вальса: [Слабые и сильные стороны в различных сферах сотрудничества Украины и ЕС] // ИнвестГазета. - 2006. - №49 (11-17 декабря). - С.22-25.
85. Сахно О. Хто в Європі за і хто - проти нас: [Відношення країн Європи стосовно вступу України в ЄС] // Закон і бізнес. - 2007. - 17-23 березня. - С.16.
86. Сон С. Выборы в Европарламент и перспективы европейской интеграции Украины // Юридический вестник. - 2005. - №1. - С.126-129.
87. Ступчук Л. Ресурсний потенціал України в контексті євроінтеграції: Міжнародна науково-практична конференція // Освіта України. - 2006. - 17 листопада. - С.4.
88. Тігіпко С. Світовий економічний простір: стратегія для України // Вісник Національного банку України. - 2003. - №10. - С.4-5.
89. Тарасевич В. Про цивілізаційні передумови інтеграційної політики України // Економіка України. - 2006. - №3. - С.47-54.
90. Тарасюк Б. Головні фактори руху України в ЄС і НАТО // Україна-НАТО. - 2005. - №2. - С.6-11.
91. Твіннінг - новий механізм співробітництва державних органів країн ЄС і України // Євробюлетень. - 2006. - №2. - С.24-25.
92. Тиммерманн Х. Украина и Белоруссия: "новые соседи" Европейского союза // Мировая экономика и международные отношения. - 2004. - №6. - С.49-60.
93. Тимошенко О. ЄС - Україна: плідне співробітництво // Соціальний захист. - 2006. - №4. - С.8-9.
94. Україна на ринку Європейського Союзу // Діловий вісник. - 2004. - №5. - С.18-20.
95. Філоненко Р. Україна – ЄС: остаточний вибір засад розвитку держави // Віче. - 2007. - №5. - С.45-47.
96. Фомін С. "Європейський вибір" та "інтеграція в Євразію": Єдиний економічний простір: спроба поєднати непоєднуване? // Політика і час. - 2003. - №7. - С.71-81.
97. Фомін С.С. Розширення ЄС: момент істини для України // Політика і час. - 2004. - №7/8. - С.44-49.
98. Хоменко О. Законодавство України та Європейського Союзу у сфері захисту прав споживачів // Юридический вестник. - 2006. - №3. - С.129-134.
99. Чалый В., Пашков М. Куда ведет Украину «дорожная карта» евроинтеграции // Зеркало недели. - 2007. - 17-23 марта. - С.5.
100. Чебаненко О. Основні результати і проблеми виконання плану дій Україна - ЄС (у контексті розбудови демократії та втілення в життя принципу верховенства права) // Політика і час. - 2007. - №3. - С.24-28.
101. Черевань В. Три сосни української геополітики: ЄС-ЄП-НАТО // Голос України. - 2006. - 24 травня. - С.3.

102. Черешнюк В. Україна - ЄС: проблеми співробітництва та шляхи їх вирішення // Право України. - 2004. - №2. - С.137-139.
103. Чурилов М. На перетині шляхів: [Результати соціологічних досліджень стосовно ставлення населення до процесу інтеграції України в бік Північно-атлантичного альянсу та Європейського Союзу] // Політика і час. - 2006. - №9. - С.32-35.
104. Шаги Тарасюка: Украина активизирует евроинтеграционные усилия // День. - 2006. - 30 серпня. - С.3.
105. Шаров О.М. Європа географічна і Європа політична: До питання про європейський вибір України або вірність вибору наших дідів // Політика і час. - 2004. - №7/8. - С.104-114.
106. Шевчук С. Адаптація законодавства: між РЄ і ЄС // Голос України. - 2006. - 19 травня. - С.3.
107. Шемшученко Ю. Євроінтеграція та підготовка наукових кадрів // Віче. - 2006. - №9/10. - С.56-58.
108. Шпакович О. Правові засади співробітництва України з Євросоюзом // Віче. - 2006. - №19/20. - С.17-19.
109. Шпірко А. Європейський вибір України // Вісник Національного банку України. - 2003. - №7. - С.32-37.
110. Щербак Ю. Україна – Європа: інтенсивний біг на місці // День. - 2007. - 23 березня. - С.4-5.

Вебібліографія

<http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/550.htm> - (укр., є англ. версія)
Представництво України при Європейському Союзі

http://www.delukr.ec.europa.eu/home_uk.html - (укр., є англ. версія)
Представництво Європейської Комісії в Україні

<http://eu-directory.ea-ua.info> - (укр.)
Електронний довідник з Європейської інтеграції

<http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua> - (укр., є англ. версія)
Міністерство закордонних справ України

<http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/400.htm> - (укр., є англ. версія)
Розділ “Європейська інтеграція України” на сайті МЗС України

<http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/2820.htm> - (укр., є англ. версія)
План дій Україна - ЄС на 2005 - 2007 роки на сайті МЗС України

<http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/847.htm> - (укр., є англ. версія)
Відносини Україна – ЄС на сайті МЗС України

http://www.ieac.org.ua/index.php?id=15&ch_id=16 - (укр.)
Документи Україна – ЄС на сайті Інституту Євро-Атлантичного Співробітництва (ІЕАС)

<http://www.mil.gov.ua/index.php?part=euintegration&lang=ua> - (укр., є англ. версія)
Розділ “Європейська інтеграція” на сайті Міністерства оборони України

http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=37126 - (укр., є рос. та англ. версія)

Розділ “Питання інтеграції України до Європейського Союзу” на сайті Міністерства економіки України

<http://www.minagro.kiev.ua/page/?3584> - (укр., є англ. версія)

Розділ “Інтеграція України до ЄС” на сайті Міністерства аграрної політики України

http://www.mvp.gov.ua/mvp/control/uk/publish/category?cat_id=52216 - (укр.)

Розділ “Євроінтеграція” на сайті Міністерства вугільної промисловості України

<http://www.mincult.gov.ua/?rcode=146&level=1&templ=p2> - (укр., є англ. версія)

Розділ “Євроінтеграція” на сайті Міністерства культури і туризму України

<http://www.moz.gov.ua/ua/main/interact/euro> - (укр., є рос. та англ. версія)

Розділ “Міжнародна діяльність. Європейська та Євроатлантична інтеграція” на сайті Міністерства охорони здоров’я України

http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/publish/category?cat_id=99008 - (укр.)

Розділ “Євроінтеграція” на сайті Міністерства палива та енергетики України

http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=29588&cat_id=29581 - (укр., є рос. та англ. версія)

Розділ “Інтеграція України до ЄС” на сайті Міністерства фінансів України

<http://eu.prostir.ua/library/554/468.html> - (укр.)

“Європейський простір” – портал для проєвропейського громадянського суспільства України

<http://www.eru.org.ua/index.php> - (укр., є англ. версія)

“ЄвроРегіо Україна” – Інститут регіональних та євроінтеграційних досліджень

<http://upi.org.ua> - (укр.)

“Європейський Інститут” – Український Просвітницький Інститут

<http://maidan.org.ua/wiki/index.php/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D0%84%D0%A1> - (укр.)

Україна - ЄС – Матеріал з Вікіпедії

<http://www.investfair.lviv.ua> - (укр., є рос., пол. та англ. версія)

Сайт щорічного Міжнародного ярмарку інвестицій та нерухомості “Україна - ЄС”

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=741034&cat_id=31455 – (укр.)

Розділ “Європейський вибір” на веб-порталі “Урядовий портал”

Складач: Петренко С.А.

Редактор: Михайлівська Т.О.